

her er noget, der interesserer Folketinget, og det er noget, vi vil opprioritere.

Vi skal se på fagenes indhold, vi skal se på koordineringen, vi skal se på kvaliteten af uddannelserne og ikke mindst på vejledningen, for, som det også blev sagt af undervisningsministeren, vi skal ikke vælge for de unge, men vi skal hjælpe dem til at få et reelt kendskab til, hvad det er, de har at vælge imellem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 34 af Hanne Severinsen (V), Lis Greibe (S), Frank Dahlggaard (KF), Kjeld Rahbæk Møller (SF), Elsebeth Gerner Nielsen (RV), Jan Køpke Christensen (FP), Addi Andersen (CD) og Poul Nødgård (DF) (se foran) vedtoges med 108 stemmer (S, V, KF, SF, RV, FP, CD og DF); 5 (EL) stemte hverken for eller imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at forhandlingerne foregår stadig væk, og jeg beder om ro i salen.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 148:

Forslag til lov om forskning ved arkiver, biblioteker, museer m.v.

Af kulturministeren (Jytte Hilden).

(Fremsat 17/1 96).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg agter at genoptage forhandlingen, når der bliver ro i salen.

Forhandling

Poul Qvist Jørgensen (S):

Det er Socialdemokratiets hensigt at styrke forskningen i Danmark, og det gælder grund-

forskningen såvel som den anvendte forskning og sektorforskningen. Denne målsætning kendes fra flere forskningsdebatter, og vi ved også, at den deles af de fleste andre partier her i Tinget. Derfor er det i god samklang med denne hensigt, at kulturministeren har fremsat dette forslag om at styrke forskningsaktiviteterne og forskningsmulighederne på arkiver, biblioteker og museer.

Vi kan helt tilslutte os forslaget hensigt om at oprette uafhængige forskningsudvalg, der har udtaleret over for institutionernes ledelse i sager om forskning. Forskningsudvalgene skal overvåge forskningens kvalitet, sikre kyndig faglig vurdering ved ansættelse af videnskabeligt personale samt sørge for kontakten til internationale forskermiljøer. Herudover sikrer forslaget nye former for kvalitetskontrol, kan man vist sige, som må være i forskernes og offentlighedens interesse.

Vi tager det faktisk alvorligt med den sloganagtige målsætning, vi har brugt, »Forskning for folket«. Vi tager det alvorligt, og skal befolkningen have muligheder for at sætte sig ind i forskningens nyeste resultater på de områder, den enkelte interesserer sig for, så er flere udgivelser uomgængelige. Derfor: også en tilfredshed med, at der skal sikres flere offentliggørelser af forskningsresultater.

Jeg er overbevist om, at forslaget vil være hensigtsmæssigt og gavnligt for forskerne og de uddannelsessøgende samt for de lægmænd, der har behov for og ønske om at vide mere.

Vi kan tilslutte os forslaget og ser frem til en interessant og formentlig også hurtig udvalgsbehandling.

Hans Christian Schmidt (V):

Forslaget er med ministerens ord en opfølgning på forskningsministerens lovforslag om sektorforskningsinstitutioner. Dette forslag støttede Venstre ved behandlingen af det sidste år. Derfor er vi som udgangspunkt positive over for dette forslag, men vi mener dog, at der er en række problemfelter, som vi skal have undersøgt.

Helt overordnet må vi sige, at det virker meget tungt, at der skal nedsættes et forskningsudvalg på den enkelte institution, sådan som det er beskrevet på side 4 i andet afsnit.

Derudover må vi have præciseret, hvad der menes med følgende citat fra side 4, samme afsnit:

»Forskningsudvalget skal yde institutionens ledelse faglig rådgivning med henblik på at sikre forskningens kvalitet. Forskningsudvalget skal endvidere tilføre institutionen forskningsmæssig inspiration og bidrage til et mere åbent forskningsmiljø.«

Når vi beder om at få det præciseret, er det særlig, fordi vi her synes, at noget af det meget vel kunne være en ledelsesrolle, altså ledelsesrolle på den enkelte institution.

Endvidere er der i bemærkningerne til § 1 nævnt, at loven gælder for arkiver, biblioteker og museer samt visse andre institutioner under Kulturministeriet. Jeg vil gerne opfordre ministeren til her i dag at give nogle eksempler på de arkiver, biblioteker og museer, som ministeren mener vil blive omfattet af dette lovforslag.

I afsnittet om baggrunden for lovforslaget skriver ministeren, at formålet med dette lovforslag er at styrke kvaliteten og uafhængigheden. Ja, det kan man jo håbe på.

I Jyllands-Posten kan man i dag på side 4 under overskriften »Rapportering går ud over undervisningen« læse, at Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning ved Aalborg Universitet har meldt klart fra over for forskningsministerens ønske om, at instituttet skulle deltage i udarbejdelsen af en national strategi for dansk forskning. Bl.a. skal instituttet fremlægge udviklingsplaner og strategiplaner og lignende. Desuden skal de senere udarbejde yderligere materiale. Svaret fra instituttet lyder:

»Listen er lang, alt for lang. Og de bestræbelser, den repræsenterer, står næppe mål med den indsigt, der bliver produceret i forlængelse af de mange informationer.«

Og svaret slutter:

»Men det betyder samtidig, at alt det evalueringsarbejde, de forskellige institutter pålægges, går ud over ressourcerne til undervisning.«

Vi vil gerne fra Venstres side sige helt klart: Hvis svaret vil blive det samme fra de arkiver, biblioteker og museer, der bliver omfattet af lovforslaget – altså at det vil gå meget ud over det arbejde, man ellers skal udføre – ja, så vil det klart påvirke Venstres holdning til forslaget.

Vi vil selvfølgelig tilsi ge forslaget en hurtig behandling i udvalget, men vi gør opmærksom på, at det er et spørgsmål, vi helt klart vil stille, og det vil være afgørende for os, om vi føler, at en lang række af de aktiviteter, der ellers skal foregå i arkiverne, bibliotekerne og museerne, vil blive tilsidesat, fordi man skal indrapportere til offentlige myndigheder.

Torben Rechendorff (KF):

Efter den konservative folketingsgruppes opfattelse er det foreliggende lovforslag, ud over hvad det ellers er udtryk for, udtryk for, at der er rod i forskningen, forstået på den måde, at der er for mange kokke – bevares, højt kvalificerede kokke – i landskabet.

Der er forskning, der henhører under forskningsministeren – det er ikke så underligt – der er forskning, der henhører under undervisningsministeren, og der er forskning, der henhører under kulturministeren. Og der er sådan set ingen af delene, der er rigtig underligt, men alligevel kan man stille det spørgsmål – og det stiller jeg – om det, at det er sådan, måske alligevel går lidt ud over sammenhængen i tingene.

Omvendt kvitterer jeg for, at lovforslagets filosofi jo er kulturministerens bidrag til at skabe sammenhæng i tingene. Derfor skal jeg også med det samme sige, at den konservative folketingsgruppe kan støtte det foreliggende lovforslag.

Det springende eller det afgørende punkt er vel, at der på hver institution oprettes et forskningsudvalg, og at dette forskningsudvalg sammensættes på den måde, at de statslige forskningsråd udpeger 3 medlemmer, og institutionen selv blandt de videnskabelige medarbejdere udpeger 2. Det mener vi er en fornuftig balance, og vi er enige i, at det formentlig er måden at gøre det på.

Så er det klart, at lovforslaget indeholder væsentlige bemyndigelser til kulturministeren omkring regelfastsættelse for ansættelsesprocedure, regelfastsættelse for faglige bedømmelser omkring ansættelser og også andre bemyndigelser. Alligevel tror jeg på trods af vores almindelige angst for ministerbemyndigelser, at det er berettiget her at have det formuleret sådan, som det er formuleret.

Jeg mener, at de to ord, som den tidligere taler citerede, nemlig ordene kvalitet og uafhængighed, er fantastisk vigtige, når talen er om forskning, og vi mener, at det foreliggende lovforslag på en fornuftig måde lever op til at søge at nå de to mål.

Derfor skal jeg såmænd bare sige, at vi støtter lovforslaget, og at også vi lægger fantastisk vægt på, at de procedurer, der nu bliver tilrettelagt – og den velvilje, som finansministeren forhåbentlig følger det her op med i retning af mobilitet m.v. – bliver så ubureaukratiske og så enkle som muligt, så man ikke på institutionerne skal bruge uforholdsmæssig tid til den side af sagen.

Vi er også indstillet på en hurtig udvalgsbehandling, og vi er indstillet på at støtte lovforslaget.

Margrete Auken (SF):

Vi er i SF positive over for lovforslaget.

Jeg har spurgt mig lidt for i de institutioner, som jeg formoder at det drejer sig om. Det er meget skægt, at jeg egentlig slet ikke rigtig har tænkt på, at det ikke var nævnt, hvilke institutioner, det var, fordi: Jamen det vidste man da godt.

Og så kan man selvfølgelig undre sig over, når jeg nu går rundt og har vidst det, at det så ikke står der; så jeg vil da godt tilslutte mig Venstres ordførers spørgsmål om, hvorfor det er en gåde, hvorfor det er en hemmelighed – som jeg slet ikke har opdaget var en hemmelighed, fordi jeg tog det som en selvfølge, at jeg vidste, hvem det var – og spørge ministeren, om hun dog ikke her kan fortælle os, hvorfor vi ikke bare har fået at vide sådan nogenlunde, hvad det er for nogle institutioner, det drejer sig om.

Men bortset fra det så tyder det på efter de svar, som jeg har hørt, og som jeg kan forstå der også er kommet ind nu, at der er god opbakning til forslaget, og vi vil støtte det – idet jeg dog også vil sætte spørgsmålstegn ved det, som de to foregående ordførere har sat spørgsmålstegn ved, nemlig om man bruger for meget tid på evaluering og ansættelse osv. Det gør man i noget forskning i øjeblikket, bruger alt for meget tid på at sidde og bedømme hinanden i ét – undskyld mig – syndigt væk. Det er alt for meget tid, der spildes på det.

Selvfolgelig skal vi have kvalificerede evalueringer, men man kan altså lave et system, som bliver så mærkeligt; og det er svært at lave helt ensartede evalueringer, medmindre man bruger vægt eller sådan noget til at se, hvad det er, og hvor meget forskning der er lavet, ikke! Så kan man spørge: Hvor meget vejer det? Men en masse humanistisk forskning lader sig jo ikke rigtig vurdere på den måde – det gør den anden i øvrigt heller ikke.

Og det andet spørgsmål er det, som andre også har været inde på, nemlig: Blander vi os for meget i ledelsesstrukturen med det her forslag?

Det er noget af det, vi vil spørge til og forvente interessante og opklarende og gode og betryggende svar på. Men det har jo heller ikke været det, som institutionerne selv har klaget mest over, så lad os nu lige se på, hvordan det ser ud, når svarene kommer ind til os.

Men bortset fra det støtter vi lovforslaget og synes, det ser fornuftigt og godt ud.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Formålet med det her lovforslag er at få fulgt op på lov om sektorforskningsinstitutioner, som blev fremsat i november 1995, og som omhandler statslige forskningsinstitutioner med forskning som hovedopgave.

I lov om sektorforskningsinstitutioner indtog man ikke et antal institutioner under Kulturministeriet, som i dag har status som sektorforskningsinstitutioner. Det drejer sig om arkiver, biblioteker, museer og lignende institutioner. Disse institutioner er kendetegnet ved, at forskningen er en betydelig forudsætning for de øvrige aktiviteter, og derfor fandt vi det ikke hensigtsmæssigt i første omgang at få de her institutioner ind under lov om sektorforskningsinstitutioner.

Med det her fremsatte lovforslag er der således tre typer statslige forskningsinstitutioner, nemlig sektorforskningsinstitutionerne, de højere uddannelsesinstitutioner og gruppen af arkiver, biblioteker og museer under Kulturministeriet. Selvfølgelig skal de tre typer institutioner kunne arbejde sammen under ensartede rammebetingelser, så mobiliteten mellem institutionerne sikres.

Ved institutionerne skal der oprettes uafhængige forskningsudvalg, hvor flertallet af medlemmer skal være uden tilknytning til forskningsinstitutionen. Forskningsudvalgenes opgave er først og fremmest at rådgive institutionernes ledelse i forskningsspørgsmål. Endvidere kan der fastsættes særlige ansættelsesprocedurer og fagkyndig bedømmelse af videnskabelige medarbejdere, og det kan besluttes, at institutionernes forskningsvirksomhed evalueres uafhængigt af institutionens egen virksomhed.

Inden for kulturområdet er vi meget vant til at tale om armslængdeprincippet, og det er jo rent faktisk det, vi gennemfører her; vi sikrer en uafhængig forskning. Målet er netop at styrke forskningens uafhængighed og kvalitet, og det kan vi i Det Radikale Venstre fuldt tilslutte os og dermed tilslutte os lovforslaget.

Kim Behnke (FP):

Der er jo ikke grænser for, hvad der skal laves love om i dette land, dette parlament, og en gang imellem kan man godt undre sig over, hvad egentlig formålet er med nu også at skulle lovgive lige præcis på det foreliggende område.

Det er Fremskridtspartiets opfattelse, at i de tre institutionstyper, der er tale om, nemlig arkiver, biblioteker og museer, bør staten overhovedet ikke tilskynde til eller finansiere forskning.

Når det gælder arkiverne, så skal folk selvfølgelig have forholdsvis fri adgang til disse arkiver, og hvis der er nogen, der vil kalde deres arkiv søgning for forskning, så er de sådanne set velkomne til det. Og er der tvivlstilfælde, hvor man ikke kan blive enige om, hvorvidt man skal have adgang til arkiverne eller ej, jamen så har vi rigsarkivaren til at træffe beslutning om det.

På biblioteksområdet er det vores opfattelse, at biblioteker ikke skal være en statslig eller en offentlig aktivitet. Det er noget, som skal privatiseres, og som skal drives som private virksomheder. Og så er det selvfølgelig dem, der i den sidste ende træffer beslutning om, i hvilket omfang de føler et behov for inden for deres område at igangsætte en egentlig forskning.

Og nøjagtig det samme vil være tilfældet for museerne. Museer er ikke en statslig eller en offentlig aktivitet, som vi fortsat skal ødsle så mange hundrede millioner skattekrone ud på. Det bør overlades til interessenter på markedet, som vil drive de pågældende virksomheder, og derfor kan vi jo af indlysende grunde slet ikke se, at der er et behov for det her foreliggende lovforslag.

Kigger man alligevel på de nærmere detaljer, så er der ingen tvivl om, at ministeren har tommelfingeren med på vægten, når ministeren skriver, at de administrative og økonomiske konsekvenser ikke vil være af betydning. Der er både administrative og økonomiske konsekvenser af det her, for der er nogle mennesker, som nu skal spille deres tid på at sidde i disse udvalg og holde hinanden beskæftiget, og så kan de så etablere et særligt organ, hvor formændene for disse udvalg kan mødes, og så kan de igen etablere et særligt organ, hvor de kan mødes med nogle andre formænd osv. Det er jo den måde, tingene fungerer på: Man møder sig ihjel og får ikke noget som helst konkret ud af det. Det koster nogle penge, for der er en masse arbejdstimer, som simpelt hen – der er masser, der er hundredvis af årsværk – går tabt, mennesker, som kommer til at sidde og beskæftige sig med det som ren og skær peddigrørflætning, og det er der ingen grund til. Og derfor har ministeren tommelfingeren på vægten, når ministeren hævder, at det her ikke har nogle statsfinansielle konsekvenser. Det har det. Det kommer selvfølgelig til at koste noget. De pågælden-

de mennesker sidder der ikke i deres fritid. De sidder der med fuld løn og optjener pension og anciennitet, imens de sidder og spiller deres tid med at drikke kaffe med hinanden.

Og de administrative konsekvenser, ja, de er jo endnu værre, fordi dette lovforslag betyder, at nu vil der blive endnu flere papirgange mellem ledelsen, og til ministeren, som skal have afrapportering, og der skal, som det bliver beskrevet, aflægges årlige redegørelser osv. Det er unægtelig nogle administrative konsekvenser, og derfor synes jeg ikke, det er særlig ærligt at skrive under punkt D i forslaget, at det ikke har nogen konsekvenser.

Det undrer mig, at SF's ordfører ikke kunne finde ud af, hvilke institutioner det drejer sig om, for det fremgår jo dog trods alt også på side 4, nederst i anden spalte. Dér er alle institutionerne oplyst, og listen slutter såovre på side 5. Og disse institutioner er for hovedpartens vedkommende nogle, som allerbedst kunne blive drevet videre som private institutioner, og derefter er det ikke op til Folketinget at fastlægge disse regler.

Fremskridtspartiet kan derfor af indlysende grunde ikke støtte forslaget.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg skal indledningsvis sige, at vi er positive over for lovforslaget i Enhedslisten.

Der er nogle ting, som vi gerne vil kigge på under udvalgsbehandlingen. Det er især sammensætningen af forskningsudvalgene, hvor vi synes, at nogle af de kommentarer, der ligger i høringssvarene, måske burde indarbejdes. Det er spørgsmålet om en offentlig indkaldelse af forslag til udvalgene, og det er også spørgsmålet, om formidling også indføres i grundlaget for arbejdet.

Og endelig vil jeg gerne spørge ministeren – og jeg vil egentlig foreslå, at det snart bliver en regel, når der fremsættes forslag til bemyndigelse, at man så begrunder, hvorfor det er en bemyndigelse, og hvorfor man ikke fastsætter i lovforslaget, hvordan forholdene skal være: Hvad er begrundelsen for, at det er ministeren, der bemyndiges til at fastsætte regler for ansættelsesprocedurerne? Hvorfor kunne de ikke på samme måde som sammensætningen af udvalgene i hovedtræk være fastsat i loven?

Jeg er godt klar over, at det måske er en detalje i denne her sammenhæng, men vi får i stigende grad her i Folketinget forslag – det ene lovforslag efter det andet – hvor vi bemyndiger

uden at få begrundelserne for bemyndigelserne. Så jeg vil gerne opfordre ministeren til i sine svar på indlæggene kort at forklare: Hvad er grunden til, at det er en bemyndigelse, der foreslås, og at der ikke fastsættes noget mere præcist i lovforslaget om ansættelsesprocedurerne?

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Det, der kalder mig på talerstolen, er hr. Bent Hindrup Andersens bemærkning om, hvorfor man nu udsteder en bemyndigelse. Det ville være interessant, hvis ministeren ville redegøre for, hvorfor man skal have den bemyndigelse. Det kan Venstre erklære sig helt enig i.

Punkt 2, som var mindst lige så interessant, i det, hr. Bent Hindrup Andersen sagde, var: Hvorfor skal der gives en bemyndigelse, hvorfor kunne det ikke indføres i lovforslaget i stedet for? Der vil jeg gerne sige til hr. Bent Hindrup Andersen: Det vil vi klart støtte, når vi kommer til at diskutere det, at man indfører det i loven.

Og så vil jeg håbe, at hr. Bent Hindrup Andersen vil have samme indstilling på andre ministeriers områder. Det vil vi helt klart også støtte.

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Jeg skal sige tak til ordførerne. Der synes at danne sig adskillige flertal måske, men først og fremmest et flertal for det forslag, der er lagt frem.

Jeg skal sige tak til hr. Qvist Jørgensen for tilslutningen.

Hr. Hans Christian Schmidt spørger om, hvilke institutioner det er, og hvorfor arkiverne skal være med, hvis jeg forstod det ret. Rigsarkivet er vel et meget oplagt sted, dér er adskillige forskere ansat, og det samme gælder på en række af landsdelsarkiverne.

Spørgsmålet er, om Jyllands-Posten tilsyneladende i dag har en historie om noget helt andet, men jeg kan da godt sige, hvad det drejer sig om her. Det er, at Kulturministeriets institutioner, som dette vedrører, faktisk er – man kunne næsten sige »helt vilde« med det her lovforslag. De er faktisk både ganske glade og ganske tilfredse, så jeg tror ikke, vi vil se – medmindre Jyllands-Posten da drejer deres ord; det kan man jo aldrig vide med pressen – se argumenter som dem, der nu flyder omkring fra Aalborg Universitetscenter i forbindelse med deres deltagelse.

Vores indtryk i Kulturministeriet af den høring, vi har haft, og de diskussioner, der har været med de store institutioner, er, at de meget, meget gerne ser dette lovforslag gennemført. Det er for nogle et godt argument, og det er for andre et dårligt argument. For mig er det et godt argument, at de mennesker, hvem det vedrører, faktisk også synes om det.

Jeg skal også sige tak til hr. Torben Rechendorff, dels tak for tilliden, for hr. Torben Rechendorff var en af dem, der syntes, det var godt med bemyndigelser. Der udspandt sig så til sidst en lille diskussion om det.

Det er vel sådan med bemyndigelser, at en lang række af de ting, vi gerne vil, skal naturligvis ind i en lovtæst, altså så meget af det, som vi nu kan blive enige om, og så meget af det, som det er rimeligt at putte ind i en lovtæst. Men det er lidt lettere at få den konkrete kontakt og dialog til en del af de spørgsmål, som man så putter ned i en bemyndigelse.

Jeg kan love, at denne bemyndigelse ikke vil blive misbrugt i min tid – og forhåbentlig heller ikke siden hen.

Hr. Torben Rechendorff argumenterer også for, at der nu er ro i forskningen. Det, der har været lidt vigtigt for mig i forbindelse med det forarbejde, der har været lavet til lovforslaget, har været, at de forskningsinstitutioner, vi her snakker om, forbliver i Kulturministeriet, og at den lov, som her lægges frem, er en kulturministeriel lov.

Det er ikke nogen hemmelighed, at vi i regeringen har haft overvejelser og har haft argumenter frem og tilbage, om det burde være en paraplylov aleneovre i Forskningsministeriet; men vi er endt med at mene, at Kulturministeriets arkiver, museer og biblioteker ikke har meget med Statens Byggeforskningsinstitut eller nogle af de udenrigspolitiske institutter eller andre i andre ministerier at gøre.

Så jeg syntes, der var en idé i at beholde disse for det meste humanistiske forskningsinstitutioner samlet under en paraplylov i Kulturministeriet, og det tror jeg er rigtigt tænkt i den sidste ende. Men der har været overvejelser både frem og tilbage. Jeg er fuldstændig enig i, at vi i fællesskab må finde nogen velvilje hos finansministeren. Og det har vi jo været gode til for indværende finansår, så mon ikke også vi skulle tage hinanden i hånden til næste år.

Jeg er også fuldstændig enig i, at vi skal lave det ubureaukratisk.

Til fru Margrete Auken kan jeg sige, at det er sandelig ikke meningen, at vi skal snakke i gåder – det gør vi nu også sjældent i dette hus – men den endelige afgrænsning bliver jo et spørgsmål om at få afklaret, hvilke institutioner, når vi snakker om arkiver, museer og biblioteker, der har væsentlig forskning. Det er en diskussion. Der er ingen, der er i tvivl om, at det gælder Statens Museum for Kunst, der er ingen, der er i tvivl om, at det gælder Det Kgl. Bibliotek og Nationalmuseet og Odense Universitetsbibliotek. Der kan vi nemt finde det. Men vi har ment, at det var en ekstra diskussion værd at få analyseret området igennem til bunds, og der hører jeg naturligvis meget gerne gode råd, også fra Folketingets Kulturudvalg.

Det er lavet i bund og grund, dette lovforslag, for at styrke forskningen på institutionerne, og vi skal huske, at det jo for en dels vedkommende er institutioner, der klart også har andre væsentlige opgaver. Her er det ikke nogen hemmelighed, at man bl.a. andre steder – det kan være vægtningen på undervisningsinstitutioner – kan have diskussioner om, hvor meget der skal være forskning, og hvor meget der skal være til de andre opgaver. F.eks. Statens Museum for Kunst har jo som en af sine væsentlige opgaver at vise billedkunst frem, men en anden væsentlig opgave er rent faktisk at foretage forskning på det område. Så det er altså en understregning af og en håndsækning til de institutionsledere, som gerne ser forskningen styrket. Det svarer også til bogstavelig talt alle de høringssvar, som vi har fået tilbage.

Jeg skal også sige tak til fru Elsebeth Gerner Nielsen fra Det Radikale Venstre, som understreger, som så mange andre har gjort, at det er et spørgsmål om uafhængighed og kvalitet.

Hr. Kim Behnke er jeg sjældent enig med, når det gælder kulturspørgsmål, og det er jeg heller ikke her. Man kan ønske sig anarki og liberalisme, og at staten ikke skal have fingrene nede. Det har vi nu i arkiver: Rigsarkivet, landsdelsarkiverne. Det har vi nu i bibliotekerne, bl.a. Det Kgl. Bibliotek, Det Læge- og Naturvidenskabelige Bibliotek, Odense Universitetsbibliotek, Statsbiblioteket i Århus. Og det har vi nu engang med museerne, Nationalmuseet og Statens Museum for Kunst. Det kan man være enig eller uenig i. Om vi nogen sinde bliver enige om det, det kan jeg ikke sige.

Så derfor er der jo egentlig ikke megen grund til at argumentere, specielt ikke, vil jeg sige, efter de sidste ord, som hr. Kim Behnke kom

med, som lignede en ren parodi, en ren parodi, på det ansvarsfulde og det seriøse arbejde, som foregår en lang række steder i vores samfund. Det er ikke et spørgsmål om at sidde og lave peddigrørflætning. Det er en forfladigelse af en debat, som ingen kan være fornøjet ved, heller ikke selv om man har det modsatte synspunkt af det, som den for øjeblikket siddende kulturminister har. Jeg synes godt, at vi kunne gøre os lidt umage med selv at kvalificere diskussionen om de ting, som det rent faktisk drejer sig om.

Man kunne jo heller ikke afvise, at forskere på nogle af de her kulturministerielle institutioner kunne inspirere hinanden ved de møder, de har. Det vil jeg bestemt ikke afvise. Tværtimod kender jeg i hvert fald til et ord, der hedder synergi, når man mødes; det er ikke til at sige, om det indgår i Fremskridtspartiets ordbog.

Til hr. Bent Hindrup Andersen vil jeg godt også sige tak for den tilslutning, som jeg forstod han gav. Jeg vil naturligvis meget gerne undervejs i udvalgsarbejdet besvare alle de konkrete spørgsmål, og hvis det ønskes, vil jeg også meget gerne vende tilbage med en skriftlig besvarelse af spørgsmålet om, hvorfor der lige netop er bemyndigelser de steder, der er.

Vi har hertillands en tradition for bemyndigelser, men vi har også en tradition for ikke at have for mange bemyndigelser, for rent faktisk skal det, vi gør, helst være både meget gennemsigtigt og præcist og noget, der er diskuteret her i Folketinget.

Men med de ord vil jeg glæde mig over tilslutningen og håbe på, at vi på den måde for første gang hertillands får en forskningslov for Kulturministeriets forskningsinstitutioner.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg takker for ministerens svar på mine spørgsmål – de foreløbige svar i hvert fald – og jeg skal da understrege, at vi synes, det er en god ting, at der bliver fastlagt rammer for forskningen på disse institutioner, og også, at de er paralleller til rammerne for andre institutioners forskning.

Personlig synes jeg også, det er udmærket, at de forskningsudvalg, der bliver nedsat, får et flertal af folk, der kommer udefra, og som har kendskab til forskning, således som det er foreslået her. Men det er jo heller ikke nogen hemmelighed, at netop ansættelsesprocedurerne i sådan nogle institutioner er utrolig vigtige og utrolig følsomme.

Jeg kunne også forstå på ministeren, at det er derfor, ministeren måske senere vil vende tilbage med en forklaring i et svar på et skriftligt spørgsmål om, hvorfor der er bemyndigelser her. Men det ville være rart, hvis vi allerede under udvalgsarbejdet kunne komme frem til et svar på det, så der var nogle retningslinjer, for et lige så hot emne som sammensætningen af de faglige udvalg er jo netop, hvordan proceduren skal være, herunder hvem der skal have flertal i de ansættende udvalg, som skal indstille folk til disse stillinger i institutionerne.

Med de ord håber jeg, at vi kan få konkretisere det, så vi ender med en præcisering af nogle retningslinjer for ansættelsesprocedurerne i lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg vil sige tak til ministeren for svarene.

Jeg hørte, at der blev nævnt ét arkiv, men jeg synes måske nok, at der skulle lidt flere institutioner med. én institution hørte jeg nævnt her, men o.k.

Med hensyn til Jyllands-Posten vil jeg sige, at man kunne fristes til at tro, at det ikke er den samme artikel, vi har læst. Artiklen beskriver nemlig meget tydeligt, at Institutet for Økonomi, Politik og Forvaltning ved Aalborg Universitetscenter ikke vil være med til at udarbejde udviklingsplaner og strategiplaner for forskningen, fordi det går ud over, hvad der er deres væsentlige beskæftigelse, nemlig undervisning.

I det forslag, jeg står med her, bliver det nu pålagt hver enkelt institutions ledelse – det være sig på museer eller biblioteker, eller hvor det nu måtte være – at udarbejde forskningsplaner og forskningsberetninger, og forskningsudvalget skal så rådgive institutionens ledelse med hensyn til forskningsplanerne og organiseringen og finansieringen af institutionens forskning osv. Det er altså også et stort administrativt arbejde, der bliver pålagt institutionerne her.

Jeg er nok klar over, at der ikke er så meget undervisning på museerne, som der er på Aalborg Universitetscenter, men det arbejde, man normalt skal bruge sin tid til – og det er det, vi taler om – må ikke lide sådan under det andet arbejde, at det går ud over dét.

Vi skal gerne være behjælpelige med at stille spørgsmålene skriftligt, men så håber vi også, at vi får et par svar på det, jeg lige har skitseret.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg er helt enig med ministeren: Det er ikke nemt for os at blive enige på dette område. Ministeren er socialist, og det er fair nok, men mit udgangspunkt er liberalistisk, og de to ting er jo ikke nemme at forene, uden at det kommer til at koste skatteyderne ganske mange penge, så det lader vi være med.

Men når ministeren er utilfreds med, at jeg beskriver det, der er dagligdagen for ganske mange offentlige institutioner, må det simpelt hen være, fordi ministeren har dårlig samvittighed over at få det offentliggjort – så megen offentliggørelse, som der nu ligger i at tale i Folketingssalen – for det er jo en kendsgerning, at ganske mange forskere ustandselig brokker sig over, at de bruger mere tid på at udfylde formularer og skemaer og blanketter til det offentlige, end de gør på selve forskningen. De skal søge om penge forskellige steder og skal bruge ganske mange ressourcer på at udfylde alle de skemaer og formularer, der følger med, og de skal afrapportere, hvilket yderligere belaster dem. F.eks. klager lægerne på alle landets sygehuse over, at de bruger mere tid på administration end på patientbehandling, osv. osv.

Det er en notorisk kendsgerning, at dette samfund er ved at drukne i sit eget bureaukrati, og derfor kan det ikke nytte noget, at ministeren bliver sur over, at jeg i forbindelse med det konkrete forslag siger, at der ikke er nogen grund til at indføre mere bureaukrati. Og disse såkaldte udvalg er ikke andet end bureaukrati! Det er ikke andet end bureaukrati, at disse mennesker ud af deres 37 timers arbejdsuge også skal tage sig tid til at holde disse møder. Der skal indkaldes til møderne, man skal koordinere, hvornår man kan mødes med hinanden, og hvis man skal mødes med nogle fra en anden del af landet, skal man rejse, og endelig skal der skrives referater af møderne.

Alt dette koster penge; det koster nogle årsværk at få hele dette system til at køre. Og når ministeren hævder i bemærkningerne, at det ingen statsfinansielle konsekvenser eller administrative konsekvenser har, så er jeg nødt til at gøre opmærksom på, at det simpelt hen ikke passer. Det her kommer til at koste mange penge og meget bureaukrati, og ingen af delene har vi brug for i det danske samfund.

(Kort bemærkning).

Torben Rechendorff (KF):

Inden det nu kommer til at handle om, hvorvidt læger bruger mere tid på administration end på patientpleje, synes jeg, det er vigtigt at sige, at dette lovforslag først og fremmest drejer sig om tre områder, nemlig hvad der ligger under rigsbibliotekaren, rigsantikvaren og rigsarkivaren, og alle tre steder bakkes dette lovforslag helhæjertet op. Det er det ene.

Det andet er, at for så vidt angår den institution, som rigsbibliotekaren har ansvaret for, nemlig Det Kongelige Bibliotek, har man i vidt omfang for længst etableret sig med en ordning, der kommer meget tæt på det, som ministeren nu foreslår, og på Det Kongelige Bibliotek virker den til alles tilfredshed. At det så fører hr. Kim Behnke ud i det sædvanlige opgør med hele den offentlige sektor, må sådan set være hr. Kim Behnkes sag, men her behandler vi altså, hvordan rammerne for forskningen skal tilrettelægges på de tre områder, som fremgår af lovforslaget, og bevares, det skal vel ikke være forskerne alene, der skal bestemme, hvordan rammerne for deres forskning tilrettelægges, men det spiller dog en rolle, hvad de mennesker, som har skoen på, mener om det.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg tror, hr. Torben Rechendorff har ret i, at det egentlig fungerer udmærket i dag, men så meget desto mere grund er der til at konkludere, at der er ikke brug for dette lovforslag.

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Til hr. Bent Hindrup Andersen skal jeg sige tak og desuden sige, at jeg meget gerne tager imod gode forslag, hvis der under udvalgsarbejdet skulle være endnu flere raffinerede ideer end dem, vi har kunnet finde på ovre i Assistenshuset.

Der er dog én ting, vi skal huske, når spørgsmål om ansættelsesprocedure og lignende nævnes, og det er, at vi skal have respekt for, at det også er et arbejdsmarked med en række arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationer, som har deres overenskomster. Et eller andet sted går der altså en grænse mellem, hvad der skal stå i loven, og hvad ministeren kan bruge sin bemyndigelse til, og så de forhandlinger, der foregår på arbejdsmarkedet. Men det er jeg helt sikker på at hr. Hindrup Andersen er meget, meget opmærksom på, hvis jeg ellers forstår Enhedslistens politik rigtig.

Til Hans Christian Schmidt fra Venstre må jeg sige – og det samme, kan jeg måske sige til hr. Kim Behnke – at det drejer sig om noget helt andet. Dette her vedrører jo ikke, hvad AUC eventuelt har af udestående i en diskussion med undervisningsministeren.

Og man kan jo altid male fanden på væggen og sige, at det bliver lutter administrativt arbejde, men man kunne også have det synspunkt – og det er så mit eneste svar til hr. Kim Behnke – at netop i en info-tid, netop i en tid, hvor masser af ting kan klares ved en skærm eller med en fax, er det vigtigt at bevare nogle lommer, nogle steder, nogle udvalg, nogle rum, hvor mennesker kan mødes og rent faktisk i fælles inspiration, når de ses, løfte nogle opgaver bedre.

Det er mit synspunkt i dag, og det vil det såmænd også være fremover, ligesom det var det i går: Netop i en tid med mange teknologiske muligheder for kommunikation er behovet for at se hinanden i øjnene blevet nok så stort.

Og så siger jeg tak til hr. Torben Rechendorff for hans udmærkede svar. Det er fuldstændig rigtigt, at vi har arkiver, museer og biblioteker, som simpelt hen har brug for – også i samspil med Kulturministeriets allerede etablerede forskningsudvalg – at få disse ting ordentligt på plads.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 186: Forslag til lov om ændring af ophavsretsloven. (Ophævelse af revisionsbestemmelse). Af kulturministeren (Jytte Hilden). (FremSAT 24/1 96).